

ကညီပိတ်မုတ်ကရ၊

တၢ်ကစီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တၢ်ပတုၣ်ကွၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်မုၢ်နံၤ

လၢနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၅သီ,၁၀၂၁နံၣ်

“အိၣ်ဒီးတၢ်သးနူလၢတၢ်ကတဲဖျါထီၣ်တၢ်တတိတကြၢ်ဒီးပတုၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်”

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ မ့ၢ်နံၤအရူဒိၣ်တနံၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်အလံာ်နံၣ်လံာ်လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤ အံၤ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး ဝဲ မ့ၢ်နံၤ လီၤဆိတနံၤလၢပသးအိၣ်သံကွၢ်ပုၤအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါ သ့ၣ်တဖၣ်လၢကအိၣ်ဆၢထၢၣ်လၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤ တကတီၢ်ဖိဒီးဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ပးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးသ့ၣ်တဖၣ်လၢပိတ်မုတ်သ့ၣ်တဖၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢကိးနံၤဒဲးအ ဂ့ၢ်တက့ၢ်.ဆိကမိၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မနုၤလၢပမၤအီၤသ့,တၢ်လၢပုၤခဲလၢာ်မၤဝဲသ့ၣ်သိးကပတုၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအ ကိၢ်တက့ၢ်.တနံၤအံၤပအဲၣ်ဒီးယုထီၣ်ဆူပုၤကိးဂၤဒဲးအအိၣ်လၢသုကအိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်နူ သးနူလၢကတဲဖျါ ထီၣ်တၢ် တတိတကြၢ်ဒီးပတုၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်လၢအက့ၢ်အဂီၢ်ကိးကလုာ်ဒဲးန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤသးအုးဒိၣ်မးလၢပိတ်မုတ်တဖၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါအီၤလၢအက့ၢ်အ ဂီၢ်အါမံၤအါကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ပိတ်မုတ်အါဒံအါဂၤဘၣ်အိၣ်မူဝဲလၢတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအပူၤကိးနံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သူ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢအနးအကျဲးလၢပိတ်မုတ်သ့ၣ်တဖၣ်အါတက့ၢ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲအိၣ်ဝဲခံကလုာ်ဒဲးအမ့ၢ်

- ၁) သ့ၣ်ထံးတၢ်မၤဆါမၤပယုဒီးတၢ်မၤတရီတပါ
- ၂) ဒီးဟံၣ်ပူၤယီပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးန့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်မုၢ်လၢလၢတနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲပဝဲခဲလၢာ်ပကမၤသကိးယုတၢ်တပူၤယီၤသိးပကပတုၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤပမၤပတုၣ်အီၤသ့ဝဲခိဖျိပဟံးသကိးစၢၤမူဒါလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒဲးပမၤသ့အသိးလၢကမၤပတုၣ် အီၤန့ၣ်လီၤ.ပတကြၢ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢပမၤစၢၤတသ့ဒီးတၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်လၢပကပတုၣ်ကွၢ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ် ခိၣ်တကးအံၤန့ၣ်ဘၣ်. ဖဲလၢပတဲဖျါထီၣ်ဘၣ်ပးတၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအခါတၢ်အံၤပဟံးဖျါထီၣ်ဝဲလၢပတတူၢ် လိာ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢပပုၤတဝါအပူၤဒီးလၢပဟံၣ်ပူၤယီပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢတၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တ ကးအံၤဘၣ်တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်အီၤအခါ,ပကဘၣ်ဟံးစၢၤမူဒါဒီးမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတခါခါဒဲးသိးကဒိသဒါပုၤတူၢ်ဘၣ် တၢ်ဒီးကတိၤန့ၢ်ခဲးတၢ်လၢတၢ် ကဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီဆူပုၤလၢအမၤကမၢ်တၢ်တဂၤဒဲးသိးပုၤမၤကမၢ်တၢ်အံၤ ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါတၢ်လၢအ မၤ ကမၢ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ် လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိတနံၤအံၤကပဝဲကညီပိတ်မုတ်ကရ၊ပ အဲၣ်ဒီးဝဲ ဘၣ်န့ၣ်လၢတဘၣ်အိၣ်ကစု, အိၣ်ဘျီအိၣ်ဘျီဖဲလၢနထီၣ်ပိတ်မုတ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအခါတဂ့ၢ်. ဖဲလၢ နတဲဖျါထီၣ်တၢ်အခါနမ့ၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အတံၤသကိး, မ့တမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်လၢ အဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ယၢမ့တမ့ၢ်, နမ့ၢ်ပုၤတဝါအခိၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်ပမၤသကိးတၢ်တပူၤယီလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိတ လဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.ပမၤတုၣ်ဝဲတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ဒါပိတ်မုတ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကၢ်အဂီၤလၢ ပထံၣ်ညါန့ၣ်အိၣ်အါတကၢ်မ့ၢ်ဝဲ ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးန့ၣ်လီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤတကလုာ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအဒ်သိးလိာ်အသးဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢပိာ်မုာ်တဖၣ်တၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအကၢ်အဂီၤလၢအဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤတကလုာ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖုးဒိၣ်ထီၣ်ခိဖျိပူၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီးပုၤမၤကမၢ်တၢ်အိၣ်ယုာ်ဆိးယုာ်လၢဟံၣ်တဖျၢၣ်ယီၤအပူၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ယီၤလၢအသုဝဲဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်ပကထံၣ်ဝဲတၢ်အရၢအသးခိၣ်သ့ၣ်အိၣ်လွံၤမံၤလၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအဲၣ်ဒီးသုတၢ်မၤဆါမၤပယွဲဒီးသုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး
- အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထံးတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်(တၢ်အိၣ်ယုာ်မံၤယုာ်)လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲဒ်အမ့ၢ်နီၣ်ဒိမါဝဲ,မ့တမ့ၢ်တၢ်အဲၣ်တီ
- အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဆါမၤပယွဲအကၢ်အဂီၤမ့တမ့ၢ်သနူလၢတၢ်သုအိၣ်အဘျီတဖၣ်အဘျီ
- ဒီးပုၤလၢအမၤကမၢ်တၢ်တဂၤအတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိန့ၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးကကၢၤယာ်ဒီးဒိၣ်စိဒိၣ်ကမိၤလၢပိာ်မုာ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

“ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး” အံၤတမ့ၢ်ဝဲတၢ်လၢအဒ်သိးလိာ် အသးဒီး“ဟံၣ်ဖိယီဖိ တၢ်မၤဆါမၤဆါ လိာ်သး”လၢပူၤညါန့ၣ်ကိးအိၣ်န့ၣ်ဘၣ်. လၢန့ၣ်အဲၣ်ညါတမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢအဒ်သိးလိာ်အသးဒီး“တၢ်မၤဆါမၤပယွဲဖိသ့ၣ်”န့ၣ်ဘၣ်.ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤ မ့ၢ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကလုာ်လၢအလီၤဆိတခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲထီၣ် အသးဝဲဝဲတဂၤသုဝဲတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဒီးမၤဆါမၤပယွဲအမါလၢတၢ်ဆါကတီၢ်ဖးယံာ်ဒ်သိးကကၢၤယာ်အမါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤညါန့ၣ်တၢ်ဟံၣ်အိၣ်ဒ်တၢ်ရူၤသ့ၣ်တခါအသိးဒီးတၢ်ဟံၣ်ဘျီဟံၣ်ဘျီအိၣ်လၢဟံၣ်အဒးပူၤန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုာ်အါဒ်အါဂၤဘၣ်အိၣ်မူဝဲလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤခိဖျိပူၤဘၣ်အဝဲလၢအသုဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢအဖီခိၣ်ကိးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကထံၣ်ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတကလုာ်အံၤလၢနခိၣ်နယၢၤမ့တမ့ၢ်,ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကလဲၤခိဖျိဘၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢနနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

မၤဒီးဝဲအဘၣ်စၢၤတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်တအိၣ်ဒ်အံၤထီၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်က့ၤလၢနီၣ်ဒိမါဝဲတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်အပူၤတနီၣ်နီၣ်အဂံၢ်အဘါကဆူၣ်ဝဲဒီးနီၣ်ဒိမါဝဲတဖၣ်ကရူၤလိာ်မုာ်လိာ်အသးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်တုၤသိးထဲသိးဒီးဟ့ၣ်နီၣ်လိာ်သးတၢ်စိတၢ်ကမိၤခံၣ်ယာ်ပၤန့ၣ်လီၤ. လၢနီၣ်ဒိမါဝဲတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်လၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်အပူၤဒၣ်လဲာ်တဘျီတခိၣ်တၢ်သးတလီၤပလိာ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တဲအါကအိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤတၢ်အိၣ်မူတခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤကဲထီၣ်အသးခိဖျိလၢပပူၤတဝဲအပူၤတၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပိာ်ခွါဒီးပိာ်မုာ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးအမူအဒါလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢကဘၣ်မၤတၢ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.ပိာ်ခွါတနီၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢပိာ်မုာ်တဖၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအပတီၢ်ဖုၣ်ဒီးတတုၤသိးထဲသိးဒီးပိာ်ခွါဘၣ်. ပိာ်ခွါတနီၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢပိာ်မုာ်ကဘၣ်အိၣ်လၢအတၢ်ကကၢၤယာ်အဖီလၢဒီးပိာ်မုာ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤန့ၢ်အတၢ်ဒီးဒိကန့ၣ်အကလုာ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ် အယီၤဖဲလၢအမါမ့ၢ်တအိၣ်မူဟူးဂဲၤဝဲဒ်ဝဲတၢ်ဘၣ်သးအသိးဘၣ်ဒီး,ဝဲအံၤ ကသုဝဲတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး လၢအမါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်တၢ်ဆါကတီၢ်လဲၤတရံးသးအသိးဝဲအံၤကကၢၤယာ်အမါကန့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံအံပအဲဒီးထံင်လၢတၢ်တုၤသိးထဲသိးအိၣ်ထီၣ်လၢပိၣ်မုၢ်ဒီးပိၣ်ခါအဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.ပအဲဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢပုၤကိးဂၤဒဲးလၢမိၣ်အသုတအိၣ်ဘျီအိၣ်ဘျီဖဲလၢအထံၣ် မ့တမ့ၢ်န့ၣ်ဟူ ဘၣ်ယးဒီးတၢ်သူဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအခါမ့ၢ်ဂ့ၤ,တၢ်မၤတရီၤတပါပိၣ်မုၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,သ့ၣ်ထံးတၢ်မၤဆါမၤပယုဲအဂ့ၤအဂၤတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ယုၣ်ဒီးတၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိၣ်မုၢ်လၢ အက့ၢ်အဂီၤတခါဂ့ၤတခါဂ့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢ အကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်အသးဒီး မ့ၢ်တၢ်လၢအအၢအသီတဖၣ်အမဲၣ်ညါမ့ၢ်တၢ်မၤကမၢ်ကိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိၣ်မုၢ်အံၤ လၢပပုၤကညီပုၤတဝၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအပူၤမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကြၢးဟ်ဖျါထီၣ် တၢ်အံၤလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၣ်ဖျိ ဟ်ဖျါ ထီၣ် အိၣ် လၢပဟံၣ်ပုၤ ယီၤ ပုၤ, ဒီးလၢပပုၤတဝၢလၢအပတီၢ်ခဲလၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဟ်ဖျါထီၣ်လၢပတတူၢ်လိာ်တၢ်မၤတရီၤတပါတဖၣ်ဘၣ်တက့ၢ်. အိၣ်ဒီးတၢ်သးန့ၣ်လၢတဲဖျါထီၣ်တၢ်တက့ၢ်. တဘၣ်ယၣ်န့ၣ်ချၢနသးဒီးကးတံၢ်နထးခိၣ်တဂ့ၤ. တဘၣ်ပျဲပိၣ်ခါလၢအသုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤလၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤဆူးမၤဆါပိၣ်မုၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤဆူးမၤဆါပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဒၣ်လဲာ်တဘၣ်ယးဒီးပုၤဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်.

နမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်လၢဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ယၢၤ, မ့တမ့ၢ်အပုၤဟံၣ်ဖိယီဖိ, မ့တမ့ၢ်အတံၤသကိး,မ့တမ့ၢ်အခိၣ်အနၢ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ် နတီၣ်ဖျါ, ဟ်ဖျါ ထီၣ် တၢ် ဂ့ၢ်အံၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤနထဲသကိးတၢ်ဒီးပိၣ်ခါလၢသူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဂၤန့ၣ်သ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. နဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤဆူလီၢ်ကဝီၤဘၣ်ဘၢအအိၣ်မ့တမ့ၢ်ဆူကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတခါဂ့ၤတခါဂ့ၤန့ၣ်နယုဲကဲလၢအပူၤဖျဲးကတၢ်တဘၣ်ဒီးဟဲဟ်ဖျါထီၣ်နတၢ်ဂ့ၢ်ဆူပုၤမူဘၣ်ဒါအအိၣ်သ့ၣ်အသိး,ဟဲယုဲတၢ်မၤစၢၤဆူကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအအိၣ်သ့ၣ်ဒီးပကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.

ပအဲဒီးလၢတၢ်သူစုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိၣ်မုၢ်လၢအက့ၢ်အဂီၤခဲလၢၣ်ကပတုၣ်ကွံာ်အသးခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.ပအဲဒီးလၢပုၤကိးဂၤဒဲးကအိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်န့ၣ်လၢကတဲဖျါထီၣ်တၢ်,လၢတၢ်တီၣ်တြၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.